

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **D.S. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty
234
zastoupen Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem sídlem 703 00
Ostrava, Vrázova 1324/40

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2023 č. j. OAM-470/LE-BA01-HA15-
2023, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

2. Žalobce konstatoval, že o udělení mezinárodní ochrany žádal z důvodu obavy z návratu do země původu ze strachu z lichvářů, od nichž si zapůjčil finanční prostředky, které nebyl schopen vrátit. Ti mu teď vyhrožují zabitím a budou se mu mstít i na jeho dceři a matce, pokud by se obrátil na policii. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany detailně popisoval velmi těžkou a složitou situaci v zemi původu. Do Evropy musel odjet s cílem najít si práci, vydělat peníze a zajistit tímto bezpečí své dceři a matce. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil nutnost vyčerpání prostředků ochrany v zemi původu. Má za to, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a rovněž není náležitě odůvodněno. Vyslovil názor, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu, neboť je pravděpodobné, že by po návratu do domovské země mohl být vystaven mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání. Žalobce citoval ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu a konstatoval, že v zemi původu jej pronásledují soukromé osoby. Je pravdou, že se sice přímo neobrátil na státní složky s žádostí o pomoc před lichváři, ale je potřeba uvést, že země původu je socialistická republika. Vietnam má zásadní nedostatky v oblasti soudnictví, porušování lidských práv, četného diskriminačního trestního stíhání, má neúčinné prostředky nápravy porušování lidských práv a dále zde v individuálních případech dochází k pronásledování, mučení a jinému nelidskému zacházení a trestání, což i sám žalovaný popisuje v napadeném rozhodnutí na str. 7. Žalobce dále odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 191/2015-40, z něhož citoval. Vyslovil názor, že si lze těžko představit, že by se obracel na složky policie a místní státní orgány, aby mu pomohly. Pomoc by byla stejně neúčinná. Souhlasí s žalovaným, že lichva a poskytování půjček je ve Vietnamu regulována a země disponuje zákonnou úpravou, ovšem jaký je samotný výkon tohoto práva už žalovaný neuvádí, což byl zřejmě i důvod, proč se neobrátil na soudy či místní bezpečnostní orgány. Žalobce uzavřel, že v jeho případě jsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany předpokládané § 14a zákona o azylu. Žalovaný pochybil, když v jeho případě nedostatečně prošetřil situaci a neposoudil jeho případ dostatečně individuálně. V důsledku tohoto pochybení mu hrozí povinnost návratu do země, ve které mu bezprostředně hrozí vážná újma.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na závěry napadeného rozhodnutí a vyslovil přesvědčení, že se všemi námitkami se v napadeném rozhodnutí vypořádal a závěry, k nimž dospěl, podrobně vysvětlil. V písemném vyjádření žalovaný citoval stěžejní závěry napadeného rozhodnutí.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu ve stanovené lhůtě neshodil.
5. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 14. 4. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti a v rámci údajů a v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval letecky 24. 12. 2022 do Rumunska, kde pobýval 3 měsíce. Poté jej dne 4. 4. 2023 nákladním automobilem v nákladním prostoru převezli do České republiky. Tentýž den byl zadržen policií. Cestovní

pas měl, ale neví, zda měl vízum. Ze států Evropské unie pobýval pouze 3 měsíce v Rumunsku. Neví, zda měl udělená víza nebo povolení k pobytu v jiných státech, nerozumí tomu. V dřívější době nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice ani v jiných státech. Nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu v České republice žádá z důvodu finanční situace. Měl problémy s hazardním hráčstvím. Lidé, od kterých si půjčil peníze „na černo“ mu vyhrožovali, že mu ublíží. Na policii se o pomoc neobrátil. Vyhrožování neohlásil policii, protože mu bylo řečeno, že pokud vše ohlásí, bude život jeho matky a dcery v ohrožení. Z tohoto důvodu z vlasti uprchl. Ze země původu tedy odcestoval kvůli dluhům a strachu o svůj život, jelikož mu vyhrožovali lichváři. Při odjezdu z vlasti ani při hraniční kontrole neměl žádné potíže. Ve vlasti neměl žádné problémy se státními orgány nebo s bezpečnostními složkami, a ani nebyl trestně stíhán. Ve Vietnamu neměl žádné potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu, aby zde mohl pracovat, vydělat peníze a zaplatit dluhy lichvářům. Lichváři mu vyhrožovali telefonicky 3 dny před jeho odjezdem, že musí dluh uhradit, jinak budou on i jeho dcera v nebezpečí. Vycestování z Vietnamu měl naplánováno již dříve, než mu vyhrožovali. Chtěl vycestovat asi měsíc předtím. K dotazu, zda chce uvést další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, žalobce odpověděl, že by chtěl zůstat v České republice, aby vydělal finance na zaplacení dluhu a lichváři ho neohrožovali na životě. Na podporu svých tvrzení žalobce nedoložil žádné písemnosti. Žalobce rovněž uvedl, že se nechce seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, tohoto svého práva se vzdal.

6. Součástí správního spisu jsou rovněž informace shromážděné žalovaným ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Při posuzování žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2022 a Informace MZV ČR č. j. 103347/2023-MZV- LPTP, ze dne 28. 2. 2023 k č. j. MV-17198-1/OAM-2023, Půjčky, úvěry a lichva.
7. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde chce zůstat, pracovat a vydělávat peníze, aby mohl splatit své dluhy. Návrat do Vietnamu odmítá kvůli obavám ze svých věřitelů.
8. Tvrdil-li žalobce, že se důvodně obává vycestování do své vlasti, neboť má dluh z titulu nebankovní „černé“ půjčky, pak se nejedná o azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani o azylově relevantní důvod dle § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle setrvalé a rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto irelevantnost vyjádřil Nejvyšší správní soud (např. v rozhodnutích č. j. 4 Azs 23/2003-65, č. j. 3 Azs 20/2003-43). Potíže se soukromými osobami ve státě původu spočívající například ve vyhrožování či vydírání, nelze bez dalšího považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani je nelze považovat za důvody pro udělení doplňkové ochrany. Za pronásledování se považuje

ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 440/2004-53). Kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou, mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy a žadatel má k této ochraně přístup (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 48/2008-57). Z Informace MZV ČR č. j. 103347/2023-MZV-LPTP, ze dne 28. 2. 2023 k č. j. MV-17198-1/OAM-2023, Půjčky, úvěry a lichva, vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „úvěry na černo“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše, se jedná o trestní čin lichvy a dlužník se může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení, tj. soud, státní prokuraturu, ale zejména na policii. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z citované informace také plyne, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Skutečnost, že žalobce možnost ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že tím, že tak dosud žalobce neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Žalobce tedy nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby. Situace žalobce tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vylíčil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, a ani neodůvodňuje udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nedosahuje hrozby vážné újmy, která je v tomto ustanovení vyžadována. Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 7/2004-37). Soud se zcela ztotožňuje s právními názory žalovaného, a proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K tomu soud poznamenává, že judikatura se ustálila v názoru, že smyslem soudního přezkumu správních rozhodnutí není stále opakovat již jednou vyřčené, proto připouští možnost odkazovat na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí v případech shody mezi názorem soudu a správního orgánu (viz např. rozsudky NSS č. j. 4 As 11/2006-86, č. j. 2 Afs 37/2012-47, č. j. 8 Afs 75/2005-130).

9. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, soud žalobu proto jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

10. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.08.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně